

Invulling spreekrecht bij vergadering Cie Grondzaken 10 juni 2008 door V.S.E. Falger

De afgelopen paar jaar heeft er in onze gemeente een stormachtige ontwikkeling van nieuwbouwprojecten plaatsgevonden die het aanzicht – en aanzien – van de polder sterk heeft beïnvloed. Behalve de aanleiding van dit agendapunt – de bijna voltooide nieuwbouw van het zorgcentrum met zijn treurige bijnaam – zijn dat, o.a., geweest:

- De nieuwbouw bij de Conofabriek
- Westenburg
- De vergroting van het gebouw van de Plus
- De parkeerplaats van transportbedrijf Vlug, ook al is die tijdelijk.

Daarnaast zijn er verschillende projecten in gevarieerde staat van ontwikkeling:

- De voorgenomen nieuwbouw naast de kerk
- De geprojecteerde grootschalige woningbouw in de Zuidoost
- En, heel recent, een hotel achter het Herenhuis

Natuurlijk is de lijst langer, maar daarnaast vermeld ik ook voorbeelden van aanzichtsbepalende voorbeelden van verpaupering, zoals de molen De Nachtegaal en de boerderij aan het eind van de Rijperweg. Voorbeelden die onze wenkbrauwen doen fronsen. Als wij *geven* om onze woonomgeving, is er reden om buitengewoon bezorgd te zijn.

De kleine groep Bezorgden Beemster Erfgoed richtte zich aanvankelijk op de in de ogen van velen betreuwenswaardige nieuwbouwplannen voor naast de kerk, maar allengs wordt duidelijk dat die groep niet meer zo klein is en ook dat er sprake is van een groeiende betrokkenheid van veel mensen bij hun gebouwde leefomgeving in relatie tot het landschap of de directe buurt waarin iets tot stand komt.

Aan het advies van de Welstandscommissie wordt grote waarde gehecht – dat is in een aantal gevallen ook wettelijk verplicht. Ik wil hier nu niet over procedurele kwesties spreken, maar wel over het wellicht te grote gemak – of moet ik zeggen de vanzelfsprekendheid – waarmee de gemeente deze adviezen opvolgt. Het inschakelen van een adviescommissie mag niet het *uitschakelen* van eigen oordeelsvorming betekenen. Hoe is het dus mogelijk dat het intussen gerealiseerde zorgcentrum een zo grote afkeer oproept? Hier zijn te veel dingen echt misgegaan. Onder andere daarop doelde destijds de heer Buys (CDA) toen hij liet notuleren dat leden van de Welstandscommissie zich achter het oor krabden nadat zij bij sommige projecten in werkelijkheid hadden gezien wat zij als plan hadden goedgekeurd.

De burger die de voorfase van deze nieuwbouw heeft gevolgd, kon een zienswijze indienen – wat ook is gebeurd, zij het zonder gevolg. Nadien werd een mooi bord met een zg. vogelvluchtperspectief geplaatst. Daarop zag het nieuwe zorgcentrum er weliswaar fors uit, maar hoe de *realiteit* zou worden, kon niemand zich voorstellen.

Hier komt een structureel probleem naar boven: hoe kunnen wij ons een goede, reële voorstelling maken van nieuwbouwplannen in relatie tot de omgeving waarin zij zullen komen te staan? Was er op dit onderdeel meer duidelijkheid geweest, bijv. door middel van driedimensionale vormgeving, dan was kritiek veel eerder geventileerd. De eerlijkheid gebiedt echter ook te zeggen dat *iedere* vormgeving van iets wat er nog niet is, verschil van mening zal oproepen.

Niettemin is ook duidelijk dat we nu helaas moeten napraten, waar eerdere invloed van betrokken burgers had kunnen meehelpen te voorkómen waar we nu veroordeeld zijn minstens 35 jaar tegenaan te kijken. Ik wil dan ook graag bepleiten dat burgers meer en effectief kunnen participeren in de landschappelijke en bouwkundige inrichting van onze polder. In dat verband is artikel 2, punt 10, over de advisering door de Welstandscommissie (uit de Welstandsnota gemeente Beemster 2003) het citeren waard:

“De welstandscommissie levert op verzoek van burgemeester en wethouders een bijdrage aan (1) het bevorderen van de openbaarheid van het welstandstoezicht, (2) het maatschappelijk draagvlak voor welstandstoezicht en (3) het stimuleren van de discussie over ruimtelijke kwaliteit in de gemeente.”

Uit eigen ervaring weten wij intussen hoe moeilijk het is dit lofwaardig streven te realiseren. Daarom wil ik u vragen te luisteren naar Mw Tulp die specifiek heeft getracht te achterhalen hoe de burger in het nieuwbouwproject zorgcentrum invloed *had kunnen* uitoefenen, maar de kern van haar betoog geldt zeer zeker ook voor andere zaken.